

Rigsombudsmanden på Færøerne

Tórshavn, den 2. september 2025

Orientering nr. 16/2025

Nye målinger: Klar opbakning til Fólkaflokkurin og Beinir Johannesen

Spyr.fo har den 25. august 2025 foretaget en meningsmåling for onlinemediet portal.fo. Resultatet er vist nedenfor sammen med øvrige meningsmålinger og valget den 8. december 2022.

Parti	Lagtingsvalg dec. 2022	Spyr.fo 7. maj 2024	Spyr.fo 11. sep. 2024	Spyr.fo 26. maj 2025	Spyr.fo 25. aug. 2025
Fólkaflokkurin	18,9 (6)	26,5 (9)	28,8 (10)	34,0 (11)	31,2 (10)
Sambandsflokkurin	20,0 (7)	22,5 (8)	22,3 (8)	22,2 (8)	22,8 (8)
Javnaðarflokkurin	26,6 (9)	19,4 (6)	20,4 (7)	14,5 (5)	14,6 (5)
Sjálvstýri	2,7 (0)	1,3 (0)	1,3 (0)	1,2 (0)	2,1 (0)
Tjóðveldi	17,7 (6)	17,0 (6)	13,2 (4)	14,8 (5)	16,7 (6)
Miðflokkurin	6,6 (2)	6,6 (2)	7,1 (2)	5,9 (2)	5,2 (2)
Framsókn	7,5 (3)	6,7 (2)	6,9 (2)	7,3 (2)	7,4 (2)
I alt	100,0 (33)	100,0 (33)	100,0 (33)	100,0 (33)	100,0 (33)

Ifølge meningsmålingen ville Javnaðarflokkurin opnå 14,6 pct. af stemmerne ved et valg. Det er en smule højere end i den seneste måling i maj, men en tilbagegang på 12 procentpoint ift. valget i december 2022. Javnaðarflokkurin står dermed fortsat til at miste 4 af sine 9 mandater i Lagtinget. I et interview med FM1 tilkendegiver lagmanden, at resultatet er *"langt fra tilfredsstillende"* og sandsynligvis skyldes, at de større sager, som koalitionen har forsøgt at fremme den seneste tid har været nødvendige, men upopulære (se bl.a. Orientering nr. 14/2025). Men lagmanden påpeger også, at koalitionen og Javnaðarflokkurin ikke er lykkedes godt nok med at formidle de resultater, der er opnået.

Fólkaflokkurin står fortsat til at blive den store vinder med 31,2 pct. af stemmerne og ville dermed – trods en smule tilbagegang i forhold til den seneste måling – gå fra sine nuværende 6 mandater i Lagtinget til 10. Vælgeropbakningen til Sambandsflokkurin har været forholdsvis stabil over de seneste målinger. Partiet står til at få 22,8 pct. stemmerne og 8 mandater, der er 1 mandat mere end ved valget i 2022.

Fólkaflokkurin og Sambandsflokkurin ville således alene kunne danne landstyrekoalition med 54 pct. af stemmerne, svarende til 18 ud af Lagtingets 33 mandater.

Målingen viser desuden, at Tjóðveldi går lidt frem i forhold til seneste måling. Partiet får 16,7 pct. af stemmerne, hvilket er et fald på 1 procentpoint i forhold til valget, men en fremgang siden maj, hvor partiet stod til 14,8 pct. Tjóðveldi ville dermed fortsat få 6 mandater i Lagtinget. Med denne måling er Tjóðveldi det tredjestørste parti. De små lagtingspartier får to mandater hver: Framsókn mister 0,1 procentpoint, hvilket koster partiet det tredje mandat. Miðflokkurin går tilbage med 1,3 procentpoint i forhold til valget, men bevarer sine 2 mandater. Sjálvstýri får fortsat ingen mandater.

Målingen bygger på svar fra 500 vælgere. 15 pct. af de adspurgte har svaret, at de endnu ikke ved, hvilket parti de vil stemme på. 1 pct. tilkendegiver desuden, at de ikke ville stemme ved et valg, og 3,4 pct. svarer, at de ville stemme blankt.

Spyr.fo har den 25. august 2025 også spurgt, hvem vælgerne helst ser som Færøernes næste lagmand. Resultatet er vist nedenfor sammen med øvrige målinger på samme spørgsmål.

Partiformand/kvinde	Spyr.fo 25. marts 2025	Spyr.fo 25. maj 2025	Spyr.fo 25. aug. 2025
Beinir Johannesen	28,9 pct.	31,7 pct.	33,6 pct.
Bárður á Steig Nielsen	21,1 pct.	20,8 pct.	20,0 pct.
Aksel V. Johannesen	22,5 pct.	15,5 pct.	15,8 pct.
Sirið Stenberg	15,4 pct.	13,3 pct.	12,4 pct.
Ruth Vang	2,9 pct.	2,6 pct.	3,6 pct.
Jenis av Rana	1,1 pct.	1,8 pct.	1,0 pct.

Opbakningen til Beinir Johannesen som lagmandskandidat stiger ifølge målingen fortsat, mens opbakningen til lagmand Aksel V. Johannesen, som i sommeren op til valget i 2022 lå på 39 pct., har været støt faldende. Opbakningen til forkvinde for Tjóðveldi, Sirið Stenberg, er faldet med 3 procentpoint siden marts i år, hvilket mediet ”Blaðið Vikuskifti” betegner som ”bemærkelsesværdigt”, da tilslutningen til Tjóðveldi som parti er stigende, jf. ovenfor. Færre af partiets egne vælgere peger altså på Sirið Stenberg som kandidat til lagmandsposten end tidligere. Andelen af ”ved ikke” i undersøgelsen er med 16,3 pct. forholdsvis høj, ligesom 13,7 pct. har svaret, at de ønsker en anden lagmand end de anførte.

Uenighed i Lagtinget om mulige sanktioner mod russiske rederier

Lagtinget 1. behandlede den 28. august 2025 landstyreets forslag til ændring af lagtingslov om begrænsende tiltag i forbindelse med angreb på Ukraine (udvidet hjemmel til at iværksætte andre begrænsende tiltag mod Rusland eller Hviderusland i forbindelse med hybridtrusler o.a.). Forslaget skal bl.a. gøre det muligt at udelukke de EU-sanktionerede russiske rederier Murman SeaFood og Norebo JSC (se Orientering nr. 15/2025). Det er efter 1. behandlingen ikke klart, om der kan opnås flertal i Lagtinget for forslaget.

Udmeldinger fra medlemmer af koalitionspartierne Javnaðarflokkurin og Framsókn under 1. behandlingen efterlader tvivl om deres opbakning til forslaget. **Javnaðarflokkurins** lagtingsmedlem,

Bjarni Hammer, der er formand for Udlandsudvalget, understregede bl.a., at sanktionshjernen skal overvejes nøje grundet dens potentielt store konsekvenser for Færøernes økonomi. **Framsókn** understregede, at rederierne bør undersøges grundigt, at eventuelle tiltag skal baseres på fakta snarere end pres fra fx EU og Norge, samt at Færøerne først og fremmest må varetage egne interesser. For begge partier forudsættes en række forhold afdækket nærmere under udvalgsbehandlingen, før der kan tages stilling til forslaget. **Tjóðveldi** tilsluttede sig derimod forslaget ud fra et hensyn til både den aktuelle og fremtidige sikkerhed og et ønske om at være på linje med Færøernes allierede vis-à-vis Rusland.

I oppositionen støtter **Fólkaflokkurin** ikke forslaget og opfordrede landsstyrekvinden til at trække det tilbage. Medlem af Lagtinget Jacob Vestergaard, der er partiets tidligere landsstyremand for fiskeri, anser Rusland – ikke EU eller Norge – som en central samarbejdspartner for Færøerne på fiskeriområdet. **Miðflokkurin** forventes heller ikke at støtte forslaget, som man fandt utilstrækkeligt begrundet. Forslaget vil efter partiets mening udgøre en risiko for tusindvis af færingers indtægtsgrundlag og syntes at være fremsat alene for ikke at fornærme EU og Norge. **Sambandsflokkurin** fandt forslaget utilstrækkeligt belyst og afventer udvalgsbehandlingen, herunder svar på forskellige spørgsmål, før partiet tager stilling.

Forslaget er tilstillet Udlandsudvalget, der ifølge Lagtingets hjemmeside skal afgive betænkning den 27. september 2025, hvorefter forslaget kan 2. behandles.

I forhold til at forhandle med Rusland om en fiskeriaftale for 2026 tilkendegav landsstyremand for fiskeri- og infrastrukturanliggender, Jóhan Christiansen (Tjóðveldi), den 29. august 2025 til KVF: *“Jeg mener absolut, at vi skal tage til forhandlinger.”* Ikke alle medlemmer af koalitionspartierne støtter denne linje. Bl.a. MF Sjúrdur Skaale (Javnaðarflokkurin) og lagtingsmedlem Liljan Weihe (Tjóðveldi) er stærkt kritiske over for fiskerisamarbejdet med Rusland, bl.a. i lyset af krigen i Ukraine. Blandt oppositionspartierne forventes der klare ønsker om en fornyelse af aftalen.

Økonomisk Råd: “Politikerne synes bange for upopulære beslutninger”

Mandag den 1. september 2025 præsenterede Búskaparráðið – Færøernes Økonomiske Råd – sin efterårsanalyse af færøsk økonomi. Konklusionen er, at økonomien er i højkonjunktur, men stadig udfordret på sigt. Der er overskud på handelsbalancen. Fødevarepriserne stiger, men rentenedsættelser og lavere brændstofpriser er med til at trække inflationen ned. Beskæftigelsen er samtidig høj, arbejdsløsheden lav og flere brancher mangler arbejdskraft. Alligevel har landskassen og kommunerne et samlet underskud, der svarer til godt 2 pct. af BNP i 2025¹. Væksten i 2025² anslås at blive lav grundet faldende laksepriser, og store offentlige og private investeringer presser byggepriserne op og skaber risiko for overophedning. Rådet anbefaler derfor at *“holde igen i gode tider”*, og at man fører en kontracyklisk finanspolitik.

På linje med de udtalelser, som rådets formand, Johnny í Grótinum, er kommet med i medierne hen over sommeren (se Orientering nr. 14/2025), peges der i analysen på, at ”grønthøsterbesparelser” bærer præg af, at politikerne er *“bange for at træffe upopulære beslutninger”* om effektiviseringer og strukturelle reformer, der for alvor vil kunne reducere de offentlige udgifter både nu og fremover. Rådet advarer desuden om, at boligmanglen og de deraf høje boligpriser udgør en flaskehals i økonomien. Politikerne opfordres til at tage problemet alvorligt ved at sikre større udbud af boliger og byggegrunde.

Lagmanden har den 2. september 2025 nedsat et reformudvalg og udtaler i den anledning: *“Presset på velfærdssamfundet øges konstant. Der er derfor behov for nytænkning og strukturelle ændringer, som sikrer økonomisk holdbarhed og velfærdssydelser, som svarer til borgernes fremtidige behov. Vi skal kort sagt få mere for mindre.”* Ifølge lagmandens pressemeddelelse, skal reformerne være baseret på holdbarhed, lige rettigheder og fornuftig

¹ Búskaparráðið vurderer, at landskassens underskud vil ligge på 390 mio. kr. i 2025 og 375 mio. kr. i 2026, mens kommunernes underskud ventes at nå op på 240 mio. kr. i 2025.

² Der forventes en vækst i BNP i løbende priser på 3,3 pct. i 2024, 2,0 pct. i 2025 og 6,1 pct. i 2026.

udnyttelse af ressourcerne. Udvalget indleder sit arbejde straks, og planen er, at udvalget løbende skal komme med anbefalinger om reformer til det politiske system.

Direktøren for Bakkafrost: ”Udsigterne er ikke gode”

Færøernes største lakseopdrætsvirksomhed Bakkafrost præsenterede et væsentligt lavere driftsresultat i andet kvartal 2025 sammenlignet med samme periode sidste år. Resultatet endte således på 65 mio. kr. mod 388 mio. kr. året før. Produktionen var højere på Færøerne med 16.020 tons, men lavere i Skotland med 7.034 tons sammenlignet med henholdsvis 10.226 og 11.366 tons sidste år. Direktør Regin Jacobsen, der i medierne har beskrevet resultatet som utilfredsstillende, mener, at årsagen skal findes i et kraftigt fald i laksepriserne grundet stigningen i det globale udbud. De faldende laksepriser vil ifølge Regin Jacobsen betyde, at virksomheden må reducere investeringer med 1,3 mia. kr. de kommende år. Han har til mediet FM1 udtalt, at *”udsigterne ikke er gode”*, og at det utilfredsstillende kvartalsresultat har foranlediget et turn-around i det skotske datterselskab, der nu er lagt under ledelsen på Færøerne. Til gengæld beskriver Bakkafrost den biologiske udvikling på Færøerne som den bedste nogensinde. Særligt i havopdrættet er der ifølge virksomheden stærk vækst og markant lavere dødelighed. På den positive side fremhæves også, at produktionsomkostningerne på Færøerne er reduceret, og at selskabet fortsat prioriterer effektiviseringer højt.

Færøerne og Danmark har indgået samarbejdsaftale om klima

Landsstyrekvinde for miljøanliggender, Margit Stórá, og klima-, energi- og forsyningsminister, Lars Aagaard, underskrev den 30. august 2025 en samarbejdsaftale om internationalt klimaarbejde under FN's klimakonvention og Parisaftalen. Ifølge Margit Stórá vil aftalen give Færøerne *”bedre muligheder for at fremme vores interesser i det internationale klimasamarbejde og samtidig sikre, at vores synspunkter bliver hørt.”* Aftalen vil desuden give Færøerne adgang til EU's klimasamarbejde.